

SZERBIA/VAJDASÁG

Vučić: Szerbia nem fog szankciókat bevezetni Oroszországgal szemben

Aleksandar Vučić szerb elnök ma ismét kijelentette, hogy Szerbia sosem fog szankciókat bevezetni Oroszországgal szemben, még akkor sem, ha emiatt továbbra is nyomást gyakorolnak rá. „Mi az EU felé tartó úton haladunk, ugyanakkor megőrizzük helyzetünket, és nem fogjuk megrontani kapcsolatunk Oroszországgal”, mondta Vučić a TASZSZ orosz hírügynökségnek adott nyilatkozatában...” Forrás: Vajma.info: [teljes cikk >](#)

Új nyugdíjfeltételek Szerbiában

2021-től érvénybe lép az új szabály, ami a nők nyugdíjba vonulására vonatkozik. Ez azt jelenti, hogy minden kérvényt, amit december 31-e után adnak át, már újabb és szigorúbb feltételekhez kötik majd. A következő naptári évben a nők 63 életév és 2 hónap után mehetnek öregségi nyugdíjba, ami idén még 63 év. A szükséges szolgálati évek száma változatlan marad, ami minimum 15 bejelentett munkaévet jelent. Új szabályok vonatkoznak majd azokra a hölgyekre is, akik idő előtt szeretnének nyugdíjba vonulni. A férfiak esetében nem változnak az öregségi nyugdíjba vonulás feltételei, ez továbbra is 65 életévet és 15 év bejelentett munkaviszonyt jelent...” Forrás: Pannontrv.com: [teljes cikk >](#)

Mától az új épületből sugározza műsorát az Újvidéki Rádió

Az elmúlt 21 évben albréletben működő Újvidéki Rádió magyar szerkesztősége ma kezdte meg a műsorsugárzást a Vajdasági Rádió és Televízió (RTV) új épületéből. Az Újvidéki Rádió magyar szerkesztősége reggel 9 óra 3 perckor sugározta az első műsort, a Hangadó szerdát. Gusztony András, az Újvidéki Rádió magyar szerkesztőségének fő- és felelős szerkesztője szerint ez a program 1949. november 29-én kezdte meg a sugárzást, amikor még egy hullámhosszon több szerkesztőség műsorát sugározták. „Ismétlődik a történelem. 71 évvel ezelőtt az egykori Újvidéki Rádió először magyarul szólalt meg, és most a Vajdasági RTV mint médiaház az új épületből szintén magyarul szólalt meg az első pillanatban. Ez ad egyfajta büszkeséget, egyébként azért van egy jó adag félsz ebben a pillanatban...” Forrás: Vajma.info: [teljes cikk >](#)

Programozható robot az általános iskolákban

A robotok programozásához szükséges eszközzel bővül majd a szerbiai általános iskolák szertára. Zentán is lesz ilyen, mégpedig a Rotary Club és az önkormányzat jóvoltából. Az úgynevezett m-bot hozzájárul ahhoz, hogy a diákok egyszerűen és szórakoztatóan tanulják meg a robotprogramozás alapjait. Ez a zentai iskolákhoz a helyi Rotary Club és az önkormányzat segítségével jut el. A kezdeményezést az Egyesült Államokbeli Savanna város Rotary klubja indította el. A projektre 54400 amerikai dollárt gyűjtöttek össze. A zentai partnerszervezet feladata az volt, hogy az önrészt biztosítsa. Szerbiába összesen 100 általános iskola kap majd programozható robotot. Dragić Aleksandar, elnök, Rotary Club, Zenta: „Ezek kicsi szerkezetek, készülékek, amelyeket a szaktanár segítségével fognak megtanulni össze- és szétszerelni, különböző informatikai programokat írni, és így elsajátítani az informatikát...” Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

Kiadvány: "Temerinek Kishegyesen 1848-1851"

A kishegyesi Petőfi Sándor Művelődési Egyesület és a Csépe Imre Könyvtár közös szervezésében a tűzoltóotthon nagytermében mutatták be az idén 80 éves dr. Virág Gábor, az MTA külső köztestületének tagjának legújabb kiadványát, mely Temerinek Kishegyesen 1848-1851 címmel a Temerini Újság és a TAKT kiadásában jelent meg. Dr. Virág Gábor helytörténész a könyvben a Kishegyesen néhány évig menedékre lelt emberek sorsát mutatja be levéltári kutatások, elsősorban a korabeli halotti anyakönyvek adatai alapján. A kiadványban szerepel a Hegyesen elhunyt 338 temerini menekült neve is, elhalálzásuk dátuma és egyéb fellelhető adataik. [...] Temerin pusztulása 1848. augusztus 29-éről 30-ra virradóra következett be, amikor a Stratimirović tábornok által irányított csapatok felperzselték. Kiderült, hogy mintegy 8500 embernek kellett menekülnie...” Forrás: Vajma.info: [teljes cikk >](#)

Vajdasági Magyar Mozgóképek Napja: Lifka Sándorra emlékezünk

Október 13-a a Vajdasági Magyar Mozgóképek Napja. A Vajdasági Magyar Mozgóképek Napja alkalmából a Lifka Sándor Art Mozi előtti szobornál emlékeztek meg térségünk egyik első filmes úttörőjéről, aki 1911 októberében alapította meg Szabadka első állandó jellegű moziját. A jelenlévők megkoszorúzták Lifka Sándor mellszobrát. [...] A szervezők elmondták, a Vajdasági Magyar Mozgóképek Napja alkalmából szervezett eseménysorozat feladata a kortárs vajdasági magyar filmek bemutatása. A vetítések után lehetőség volt találkozni az alkotókkal is. A Vajdasági Magyar Mozgóképek Napja kapcsán idén 7 alkotást 6 városban mutattak be...”
Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

Cikksorozat: Szabadka köztéri szobrai

Szabadka hamarosan három új köztéri szoborral gazdagodik. Bíró Károly egykori polgármesternek, I. Petar Karađorđević szerb királynak és Ivan Antunović katolikus püspöknek állítanak szobrot. Sorozatunkban városunk meglévő köztéri szobrait mutatjuk be. A Szent Teréz-székesegyház előtti téren 1942-ben kezdtek el emlékművet építeni, amely Horthy Istvánnak, a tragikus körülmények között elhunyt kormányzó helyettesnek állított volna emléket. Az emlékműnek azonban csak a talapzata készült el, ugyanis 1944. október 10-én partizán és szovjet csapatok vonultak be a városba. A talapzatot a városvezetés az új hatalom igényei szerint használta fel. 1946 novemberében egy emlékünnepe keretében tizenöt szabadkai polgár földi maradványait helyezték itt el, akiket a háború során kivégeztek ki, akasztottak fel vagy akik a harcok során estek el...” Forrás: Magyarszo.rs: [teljes cikk >](#)

VM4K: Találkozás Molnár Tibor helytörténésszel, levéltárossal

Szabadka a nagy háborúban; Zenta és Magyararkanizsa községek II. világháborús hősi halottjai és még számos ismeretterjesztő, történelmi kiadvány írója Molnár Tibor helytörténész, zentai levéltáros, aki munkásságával a vajdasági magyar közösség értékadó, értékőrző kutatójává vált. Molnár Tiborral most a szabadkaiak is személyesen találkozhatnak...” Forrás: Vajma.info: [teljes cikk >](#)

Videó: Az MNT felsőoktatási ösztöndíjai

A Magyar Nemzeti Tanács felsőoktatási ösztöndíj második köre, a demonstrátori ösztöndíj, a Várady kiválósági ösztöndíj. Ezekről mondott el részleteket a Közügyekben Jerasz Anikó, a Magyar Nemzeti Tanács Végrehajtó Bizottságának elnöke...” Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

A topolyai múzeum kapta az Év Kiállítása 2020 díjat

2020-ban a Topolya Község Múzeumában bemutatott Volt egyszer egy színház... című időszak kiállítás nyerte Az Év Kiállítása díjat a 2 millió forint alatti bekerülési költségű kiállítás kategóriában. A Kárpát-medence szintű versenyt a Pulszky Társaság – Magyar Múzeumi Egyesület szervezte, a kiténtetéseket pedig a Múzeumi ReStart rendezvény keretén belül osztották ki október 9-én a Magyar Nemzeti Múzeumban...” Forrás: Szabdamagyarszo.com: [teljes cikk >](#)

SZLOVÉNIA/MURAVIDÉK

Műfordítók találkozója – fókuszban a magyar nyelv

Szlovén Műfordítók Egyesülete idén október 9–11. között Mariborban és Lendván szervezte meg a már 1975 óta rendszeresen megtartott éves szimpóziumát. A nemzetközi jellegű találkozón két témából hangzottak el előadások. Sajnos a járványügyi körülmények miatt külföldről nem tudtak eljönni az előadók, de a közönség online követhette az ő előadásait is. Tanja Petrič, a Szlovén Műfordítók Egyesületének elnöke röviden szólt az egyesületről, ezen belül a szimpózium témájáról és céljairól. A 200 fős egyesület (kizárólag szépirodalmi fordítók) által szervezett tanácskozás az évek alatt nemzetközivé vált. Az utóbbi néhány évben ugyanis a szlovén irodalom más nyelvekre fordításai mellett a határon túli irodalom szlovén nyelvű fordításai is bemutatásra kerülnek. 2016 óta minden évben egy-egy nyelv kerül a fókuszba – a német és a délszláv nyelvek után az idei évben a magyar nyelvet választották. Így nem véletlen, hogy Lendva mint kétnyelvű terület lett a szimpózium második és harmadik napjának a színhelye. [...] dr. Bakonyi Gergely az epikus költészet fordításának specifikumairól beszélt. [...] A találkozó másik témakörében – a szépirodalmi szövegek szlovén nyelvről magyarra és magyar nyelvről szlovénra fordítása – három előadást hallhattunk...”
Forrás: Nepujsag.net: [teljes cikk >](#)

Magyarul a Muravidéken: 82 pályázat érkezett

A magyar mint anyanyelv tanulását ösztönző „Magyarul a Muravidéken” támogatási program pályázati kiírására az október 8-án lejárt határidőig összesen 82 személy pályázott. Jelenleg a pályázati hiánypótlások időszaka zajlik. Az egyszeri támogatás

elnyeréséhez nyomtatványt kellett kitölteni és beadni a Muravidéki Pedagógusok Egyesületének címére. A program kivitelezője a Muravidéki Pedagógusok Egyesülete, a támogatási összeg a beérkezett pályázatok számától és a rendelkezésre álló összegtől függ, de 200 és 300 euró közötti összegre lehet számítani...” Forrás: Nepujsag.net: [teljes cikk >](#)

Vesna-díj a Rézecskek című rövidfilmnek

Szlovénia legrangosabb filmfesztiválján, mely idén október 6-a és 11-e között zajlott Ljubljanában, Horváth Botka Áron lendvai rendező a Delčki/Rézecskek című rövidfilmje vitte el kategóriájában a prímét és kapta meg a Vesna-díjat. Az 51 versenyprogramba került film közül 19 volt a rövidfilmek kategóriájában. A filmet hétfőn bemutatták Mariborban a Borštnik Fesztivál Fiala Színház programban is. A filmbemutató után beszélgetés következett a rendezővel Integráció, nyilvános gondolkodás a művészetről és társadalmi felelősségről címmel. A közönségnek Áron a befogadásról, a kétnyelvűségről, a „profi” és az „amatőr” ötvözéséről, a generációk közti együttműködésről beszélt, amik mind jellemzői alkotási folyamatának...” Forrás: Nepujsag.net: [teljes cikk >](#)

AUSZTRIA

Kiadvány: Két keréken a burgenlandi zsidó emlékek nyomában

A Magyar Zsidó Kulturális Egyesület gondozásában jelent meg a Burgenlandi zsidó emlékek nyomában – két keréken című útikönyv. A 17. században az Esterházy-család birtokain alakult ki ugyanis az úgynevezett Hétközség amely németül Siebengemeinden, héberül seva kehillot. A felvilágosult hercegek befogadták és védelemben részesítették a környék településeiről, például Sopronból, Bécsből elüldözött zsidókat. 2014-ben fogalmazódott meg egy útikönyv ötlete, amely a térség látnivalóit, különlegességeit a zsidó kulturális örökséggel ötvözve, kerékpáros szemmel mutatná be. A könyv négy útvonalat ajánl, amelyek javarészt osztrák, részben magyar és szlovák területen haladnak. A túrák Burgenland zsidó és nem zsidó emlékhelyeit, kulturális tereit mutatják be. A könyv magyar, német és angol nyelven lesz elérhető...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

ROMÁNIA/ERDÉLY

Nem kapnak szolgálati nyugdíjat az emberiség ellen elkövetett bűncselekményért elítéltek

Megszavazta kedden a képviselőház, hogy azok a személyek, akik részei voltak a kommunista rendszer elnyomógépezetének, akiket emberiség ellen elkövetett bűncselekmények miatt jogerősen elítéltek, ne kapjanak többé szolgálati nyugdíjat. Ha egy nyugállományba vonult katonát jogerősen elítélnék emberiség ellen elkövetett bűncselekmény miatt, az ítéletről a bíróságnak 10 napon belül kell írásban értesítenie a nyugdíjbiztosító pénztárat, és az értesítés után a nyugdíj folyósítása megszűnik – olvasható a tervezetben. A jogszabályt Klaus Iohannis államfőnek is ki kell hirdetnie...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Még nincs megállapodás az EMSZ és az RMDSZ között, harmadik forduló következik

Továbbra sem sikerült megállapodásra jutniuk a parlamenti választásokon való lehetséges együttműködésről az RMDSZ és az Erdélyi Magyar Szövetség (EMSZ) vezetőinek, akik szerdán másodsorra ültek tárgyalóasztalhoz Kolozsváron. Kérdésünkre az EMNP ügyvezető elnöke hozzátette, az RMDSZ több pontban kifogásolja az EMSZ által a múlt héten előterjesztett javaslatcsomagot, de részleteket nem kívánt elárulni a tárgyalások jelenlegi szakaszában...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Megerősítette az MPP a Néppárttal tervezett fúzió szándékát

Az Erdélyi Magyar Szövetség létrehozását célzó határozatot „fenntartatja és megerősíti” a Magyar Polgári Párt – döntötte el a szervezet Országos Választmánya, keddi, makfalvi gyűlésén. A fúziós határozat megerősítését az MPP választmánya egyhangúan, ellenszavazat nélkül fogadta el. A két párt elnöksége következő lépésként kezdeményezi a törvényszéki bejegyzést. A választmányi ülésen a pártok önkormányzati választási szövetségéről Mezei János, az MPP elnöke elmondta, mivel a két szervezetnek ugyanaz a közösség a célcsoportja, csak összefogásban látták értelmét a részvételnek. Az MPP elnöksége beszámolt az RMDSZ-szel folytatott, a parlamenti választásokra szóló együttműködési tárgyalások eddigi fejleményeiről, és felhatalmazást kapott az egyeztetések folytatására...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Október 15: Minority SafePack közmeghallgatás az Európai Parlamentben

Október 15-én, csütörtökön, romániai idő szerint 10-14 óra között kerül sor az Európai Parlamentben a Minority SafePack európai kisebbségvédelmi kezdeményezés nyilvános meghallgatására. Felszólal többek között Prof. Hans Heinrich Hansen, az MSPI Polgári Kezdeményező Bizottságának képviselője, a FUEN tiszteletbeli elnöke, dániai német, Luis Durnwalder, Dél-Tirol korábbi kormányzója, az olaszországi németajkú kisebbség részéről. A kezdeményező bizottság álláspontját Kelemen Hunor, az RMDSZ elnöke összegezi...” Forrás: Erdon.ro: [teljes cikk >](#)

EJEB: nem muszáj magyarul tanulni, így nem diszkriminatív a romániai érettségi

Az Emberi Jogok Európai Bírósága visszautasította keddi ülésén azoknak a magyar nemzetiségű román állampolgároknak a keresetét, akik diszkriminációnak nevezték, hogy az anyanyelvükön tanuló kisebbségi diákoknak kettővel több vizsgán kell számot adniuk tudásukról az érettségi során román társaikhoz képest. A témában érkezett hat panaszt elutasító döntést különben az EJEB öt bírója szavazta meg, ketten – Paczoly Péter (Magyarország) és Iulia Moțoc (Románia) ellene voksoltak. A panaszosok azzal érveltek, hogy a románul tanuló diákokhoz hasonlóan kell szóbeli és írásbeli vizsgát tenniük román nyelv és irodalomból, de emellett anyanyelv és irodalomból is van egy szóbeli és egy írásbeli vizsgájuk, így kevesebb idejük marad felkészülni, kevesebb idejük van pihenni két vizsga között, amivel csökken annak az esélye, hogy leérettségizzenek. [...] Ez azonban közvetlen és elkerülhetetlen következménye azon tudatos és önkéntes döntésüknek, hogy más nyelven tanuljanak, mint ahogy annak is, hogy az állam biztosítja számukra ezt a lehetőséget. Ennek kapcsán a Bíróság megállapítja, hogy a törvény elismer egy jogot, de nem rendel el egy kötelezettséget, miszerint a nemzeti kisebbségekhez tartozó diákoknak anyanyelvükön kellene tanulniuk” – áll a strasbourgi bíróság indoklásában. [...] Árus Zsolt, a Gyergyószéki Székely Tanács elnöke felülvizsgálatot remél és félretájékoztatót jelez a magyar panaszt „megbuktató” strasbourgi döntés után...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk > teljes cikk 2 >](#)

Az utolsó vizsganapra került a magyar nyelv és irodalom az érettségiben

A napokban megjelent az 5453/2020-as oktatási minisztériumi rendelet, amely szabályozza a 2021-es érettségi és pótérettségi szervezését, lebonyolítását, vizsganaptárát, amelyben a magyar nyelv és irodalom vizsga az utolsó napon szerepel. A magyar nyelv és irodalom vizsga a megyei önkormányzat és a Romániai Magyar Pedagógusok Szövetségének javaslatára került az utolsó napra. „Évek óta kértük a minisztériumot, hogy tegyék át a magyar képességfelmérő időpontját a vizsganaptár végére, hogy a román és a magyar anyanyelvű diákok egyenlő feltételekkel vehessenek részt az érettségi vizsgákon...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

„Sztálinista módszerekre” panaszkodnak a köztévénél, fegyelmi eljárás zajlik a kolozsvári stúdiónál

Újabb botrány dűl a Román Televízióánál, a szakszervezet bosszúhadjáratnak tartja a kolozsvári igazgatótanács ellen zajló fegyelmi eljárást. Ennek keretében azzal vádolják a regionális stúdió vezetőit, hogy a járvány kitörésekor annak ellenére hagyták jóvá a magyar adás műsorrácsában a tájékoztató műsorokat, hogy a karantén idején csupán konzerv műsorokat lehetett volna sugározni. A bukaresti vezetőség a járványügyi szabályok megszegésének vádjával indított kivizsgálást a kolozsvári testület öt tagja, többek között Antal Áron, a magyar szerkesztőség vezetője ellen, Az RTV vezetősége, Doina Gradea elnök-igazgató és a szakszervezet között hónapok óta zajló harc a múlt héten tetőzött, amikor Bukarest másodszor akadályozta meg, hogy a MediaSind képviselője megfigyelőként részt vegyen a fegyelmi bizottság ülésén, melyen ezúttal Antal Áron magyar főszerkesztőt hallgatták ki. Információink szerint a magyar nyelvű tájékoztató műsorok konzerv anyagokból álltak, a munkatársak a járványügyi szabályoknak eleget téve nem jártak terepre...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Elemzés: széleskörű vizsgálatot végzett a kolozsvári Nemzeti Kisebbségkutató Intézet

A családra és a nemi szerepekre vonatkozó értékekben, illetve a vallásgyakorlásban nincs jelentős román–magyar eltérés; ezeken a területeken romániai trendek jellemzőek az erdélyi magyarok esetében is – derült ki többek között a kolozsvári Nemzeti Kisebbségkutató Intézet vizsgálatából, amelyet az European Values Study keretében végzett. Az Erdélyi magyarok az európai értékrendtérképen című eseménysorozat első részét tartották meg kedden délután a kincses városban. Horváth István, az intézet elnöke az eseményen premiernek nevezte a kutatást, ugyanis a vizsgálat mostani, ötödik hullámában először került sor kisebbségi adatfelvételekre, mégpedig az erdélyi magyarokra és a finnországi svédekre reprezentatív mintákon. Az elemzés során a kutatók az erdélyi magyarok értékrendjét európai összehasonlításban vizsgálták. Az erdélyi magyarokra (és Romániára) a kelet-európai régió belül is kevésbé jellemző a magánéleti liberalizmus. A vallásosság tekintetében Románia sajátos helyzetét kell kiemelnünk, amely gyakorlatilag minden mutató szerint Európa legvallásosabb országa – mutatott rá Kiss Dénes szociológus, az MTA külső köztestületének tagja...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Döntőbe jutottak és különdíjat szereztek a BBTE hallgatói a mexikói Universidad Panamericana nemzetközi esettanulmány-versenyén

Kiemelkedő nemzetközi eredményt értek el a kolozsvári Babeş–Bolyai Tudományegyetem Közgazdaság- és Gazdálkodástudományi Karának magyar tagozatos hallgatói a mexikói Universidad Panamericana online esettanulmány-versenyén, ahol két döntős szereplés és egy különdíj birtokosaként zárták a versenyt. 2020. október 5–7. között került megrendezésre a mexikói Guadalajarában található Universidad Panamericana online térben zajló nemzetközi esettanulmány-versenye, a Virtual Case Competition, 17 egyetemi csapat részvételével az amerikai, európai és ázsiai kontinensről. A verseny két fordulóból állt, a fordulokat pedig egy-egy nagydöntő követte. Az első fordulóban a csapatok egy helyi bútorgyártó vállalat számára kellett nemzetközi szintű értékesítési stratégiát kidolgozzanak. Ebben a fordulóban a kolozsvári csapat összes tagja a csoportkör harmadik helyén végzett. A

második fordulóban a résztvevők a YouTube számára javasolhattak stratégiát a vállalat latin-amerikai pozíciójának megerősítése érdekében...” Forrás: E-nepujasag.ro: [teljes cikk >](#)

Online követhető a székelyföldi alkotásokat felsorakoztató Kaptár szemle

Székelyföldi témájú dokumentumfilmeket vetítenek a napokban a Kaptár elnevezésű szemlén, amely a járványhelyzet miatt online térbe költözött. A fesztiválról Vargyasi Levente szervező, dokumentumfilm-rendező beszélt a Krónikának. a felhozatalban szerepel Kiemelte Fecső Zoltán Medvenyomok a hírekben, Daczó Katalinnak egy falu életét bemutató, A völgy hangja, valamint Megyecsinálók című, Hargita megye megalakításáról szóló alkotását, Bajna Györgynek és Zsigmond Attilának A Fili karnagya című, Haáz Sándorról, a szentegyházi gyermek filharmónia vezetőjéről szóló filmjét...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Sikeresen lezajlott a XXIX. közgazdász-vándorgyűlés

Október 10-én a Romániai Magyar Közgazdász Társaság megtartotta éves vándorgyűlését, melyet az idei évben bárki követhetett a szervezet Facebook-oldalán. A rendezvénynek Kolozsvár adott otthont az aktuális szabályozásoknak megfelelően, csak néhány résztvevővel. Három panel keretében hat meghívott előadó beszélt meglátásairól és tapasztalatairól. Válság – ellenség vagy lehetőség? címmel olyan kérdéseket tárgyalt a XXIX. közgazdász-vándorgyűlés, melyek a gazdaságban, vállalkozásokban és oktatásban felmerülő problémákat és kihívásokat feszegetik, valamint nem utolsósorban a felmerülő új lehetőségeket is. A rendezvényt Gyerkő László elnök nyitotta meg...” Forrás: E-nepujasag.ro: [teljes cikk >](#)

Balázs Imre József irodalomtörténészt, a BBTE tanárát díjazta a Magyar Tudományos Akadémia

A Magyar Tudományos Akadémia (MTA) Bolyai- emléklappal tüntette ki Balázs Imre József irodalomtörténészt, a kolozsvári Babeş-Bolyai Tudományegyetem docensét, az MTA külső köztestületének tagját. A Bolyai- emléklapot az MTA 1996-ban létrehozott Bolyai János Kutatási Ösztöndíjában részesült kutatók kaphatják meg, amennyiben munkájukról szóló jelentésükre kiemelkedő minősítést kapnak. A 20. alkalommal megszervezett díjátadót a koronavírus-járvány miatt zárt körben szervezték meg, a 184 zárójelentést benyújtó ösztöndíjas közül csupán a 14 legkiválóbb, Bolyai-plakettet elnyerő kutató lehetett jelen...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

SZLOVÁKIA/FELVIDÉK

Jövőre mindenképpen kötelező lesz az óvodalátogatás az 5 éveseknek

Nem halasztja el az oktatási minisztérium a törvény hatályát, a 2021/22-es tanévben kötelező lesz az óvodalátogatás az 5. életévüket betöltött gyerekek számára. A beíratás májusban lesz, a minisztérium hozzávetőleges adatai szerint országos szinten mintegy 8000 olyan gyerekek kell helyet biztosítani, aki eddig nem járt óvodába, jelentette ki Branislav Gröhlting oktatásiügyi miniszter. Fontosnak tartjuk, hogy minden gyerek azonos startvonalról tudjon indulni az iskolában, ezért folytatjuk a felkészülést, hogy ne kerüljön hátrányba egyetlen gyerek vagy szülő sem.” Gröhlting szerint országos szinten elég óvodai férőhely van – az állami hálózatba tartozó óvodákban 180 ezer hely van, az idei évben pedig 152 ezer gyereket írtak be, de elismeri, hogy vannak olyan régiók, ahol nincs elég kapacitás. Nem ért egyet azonban a Szlovákiai Városok és Falvak Társulásával (ZMOS), amely szerint mintegy 20 ezer új óvodai helyet kellene kialakítani jövő szeptemberig...” Forrás: Parameter.sk: [teljes cikk >](#)

A kormányfő bizonyítja, hogy odafigyel a felvidéki magyarságra

Ma a kormányhivatal épületében Igor Matovič kormányfő találkozón fogadta Forró Krisztiánt, az MKP elnökét és Berényi Józsefet, a párt alelnökét, a kormányfő tanácsadóját. A találkozó apropóját mondhatnánk, hogy a hétvégi szerencsétlen elszólása is adhatta, amikor a magyarokat joggal sértőkijelentés kicsúszott a száján, de a találkozó utáni sajtótájékoztatón elhangzott ismertetés szerint jóval több, az itt élő magyarságot érintő téma került szóba. Igor Matovič részéről nem maradt el a bocsánatkérés a kijelentéséért, a lényeges dolgok azonban mégis azok, amelyek közösségünk legégetőbb gondjait jelentik. Így szóba került a déli járások fejlesztése, és komoly kérdésként az is, mennyi jut a Felújítási Alap nagy pénzcsoomagjából Dél-Szlovákiának. [...] Aki egy picit is jártas a szlovák köznyelvben, az pontosan tudja, hogy a szlovákság részére a „mi van, magyar vagy?!” mondat az adott személy lehülyezésének minősül. Vasárnap, 2020. október 11-én sikerült a szlovák miniszterelnöknek is egy freudi elszólást produkálnia. hiszen a sajtótájékoztató egyik pillanatában összefűlt a nyelve, erre bevágta: elnézést, ez magyarul volt! [...] Feszültséget generált az egyesülési szándékát kinyilvánító három párt között, hogy az MKP vezetői a miniszterelnökkel, Igor Matovičsal (OLaNO) találkoztak. A Híd szerint Matovič csak színjátékot játszik, az Összefogás pedig kijelentette, nem lesznek szlovák párt utánfutója...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3 >](#)

A kisebbségi kultúra is részesedik a rendkívüli segélycsomagból

A Szlovák Kulturális Minisztérium által bejelentett, 10,7 millió eurós rendkívüli segélycsomag egy részéből a kisebbségi kulturális projekteket fogják támogatni. Csütörtökön rendkívüli pályázati felhívást tett közzé a Kisebbségi Kulturális Alap, mely szerint 2020 végéig 475 000 eurót osztanak szét a kisebbségi kulturális élet szereplői között. Zuzana Viciaňová, a kulturális minisztérium szóvivőjének tájékoztatása szerint a rendkívüli felhívásra professzionális művészek jelentkezését várják. A támogatás formája ösztöndíj lesz, melyet legfeljebb öt hónapra lehet igényelni. Az ösztöndíj színházi, táncos, zenei előadások, illetve képzőművészeti vagy audiovizuális alkotások megvalósítására fordítható...” Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

Magyarnóta-énekesek országos versenye

A XXI. Őszirózsa magyarnóta-énekesek országos versenyének a Csemadok Nagykürtösi Területi Választmánya részéről való megrendezése az év folyamán többször veszélybe került. A vasárnapi, Ipolyhídvégen rendezett döntőn tizenhat versenyző szerepelt, és először fordult elő a verseny történelme folyamán, hogy érem nélkül senki sem távozott...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Kötet: A magyar kultúra történelmi traumái

Trianon 100. évfordulója évében, idén augusztusban jelent meg Bordás Sándor pszichológus, az MTA külső köztestületének tagja, szakíró, egyetemi oktató legújabb könyve „A magyar kultúra történelmi traumái” címmel. A kutatásokra épülő tanulmány kérdőíves felmérés segítségével próbálja megfejtetni, hogy egy adott kultúra hogyan dolgozza fel a múltban megélt történelmi traumákat. A mellékleteket és a függelékét is beleszámítva hat fejezetből álló könyvben az alapos elméleti részt egy kérdőíves felmérés követi a magyar kultúra, illetve történelem nagyobb traumáit érintve. A 300 oldalas könyv első fejezete a magyar kultúra történelmi traumáinak lélektani megközelítésével foglalkozik. Bordás Sándor ennek okát a szocializációs folyamatokban látja, abban, hogy a megosztottság „beépült” a magyar kultúrába. [...] A kutatás során 6 történelmi traumát vizsgáltak: a tatárjárást, a török hódoltságot, az 1848-as szabadságharc leverését, az 1920-as trianoni döntést, a II. világháborút követő kommunista diktatúra létrejöttét, valamint az 1956-os forradalmat...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Kiadvány: Pató Pál úr nyomában

Szógyén Község Önkormányzatának gondozásában látott napvilágot Vércse Miklós Párkányban élő nyugalmazott pedagógus tanulmánya, a Muzslán született és Szógyénben eltemetett Pató (Pathó) Pálról, mely több évtizednyi pihenés után került ki a tanár úr íróasztalának fiókjából. A Pató Pál úr nyomában címet viselő, 37 oldalas, fényképekkel ellátott füzetet szeptember derekán mutatta be a szerző és Nágel Dezső szógyéni helytörténész, a község egykori polgármestere a szógyéni kultúrház színháztermében. Vércse Miklós Petőfi Sándor Pató Pál úr című verse nyomán fogott kutatásba, eredt a Pató név nyomába. Vajon a költő csupán a nemesség kigúnyolására írta, vagy ismerte a szógyéni Pató Pál urat? Netán a szatmári Patók közül mintázta a szatirikus költemény főszereplőjét? – merülhet fel a kérdés az olvasóban. A tanár úr kutatásai során előkerültek az írásos emlékek, sárguló okmányok az esztergomi levéltárból. Ezekben Pató Pál megnevezéssel szerepel a muzslai jegyző neve...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Márai kiállítás és előadás az Ipolysági Városi Könyvtárban

Márai Sándor születésének százhuszadik évfordulója alkalmából kiállítással és előadásokkal emlékezett meg az Ipolysági Városi Könyvtár a magyar irodalom neves képviselőjéről. A könyvtár égisze alatt megalakult Ipeľ-Ipoly Galériában október elejétől látható a Márai életét és irodalmi pályáját felvonultató tárlat. Ehhez kapcsolódik az író-költőt bemutató ismeretterjesztő előadássorozat...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Megújultak a Hadik-Barkóczy család sírjai

Dr. Szapáry György, Hadik Béla egykori Zemplén megyei főispán unokája sikeresen felújította őseinek a csicsvai vár alatt található síremlékét. A varannói járásban négy évszázadon át a Barkóczyak voltak a legnagyobb birtokosok. A család több tagja fontos közéleti, politikai, katonai vagy egyházi tisztséget töltött be. Az uradalom székhelye a tavarnai (Tovarné) kastély volt, amelynek részét képezte a csicsvai vár is. 1887-től a család a Hadik-Barkóczy kettős nevet viselte. [...] O. Reiter Flóra, a sírhely megújításának vezető projektmenedzsere 2018 szeptemberében egy közgazdasági konferencián ismerkedett meg Szapáry Györggyel, aki felkérte, legyen a segítségére. A kutatás, illetve a kivitelezők kiválasztása után a munkálatok 2020 tavaszán vették kezdetüket és augusztusban értek véget...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#)

Donbászról szól az október 25-i nemzeti közvélemény-kutatás második kérdése

Volodimir Zelenszkij megnevezte az október 25-én megrendezésre kerülő közvélemény-kutatásának második kérdését. Ez arról szól, hogy az állampolgárok támogatják-e a szabad gazdasági zóna létrehozását Donbászon. Előző nap Zelenszkij kijelentette az október 25-i közvélemény-kutatás első kérdést: "Különösen nagyarányú korrupció miatt kell-e életfogytig tartó börtönbüntetést kiszabni?..." Forrás: Karpatinfo.net: [teljes cikk >](#)

Három felújított óvodát adtak át az Ilosvai járásban

Három felújított óvodát adtak át a Kárpát-medencei óvodafejlesztési program keretén belül október 15-én Ilosván, Bilkén és Dolhán. A projektnek köszönhetően az Ilosvai 1. Sz. Óvodát új bútorokkal szerelték fel. A program keretében Bilkén a 4. Sz. Óvodát sikerült részlegesen felújítani. Továbbá Dolhán a 2. Sz. Óvoda újult meg. Orosz Ildikó elmondta, hogy ezeken a településeken valaha magyar nemzetiségűek éltek, s bár most többségében ukrán ajkúak lakják, a KMPSZ szeretne hozzájárulni ahhoz, hogy a gyermekek megtanulják a magyar nyelvet. Az itt élőknek magyar felmenőik vannak, így kötelességünk segíteni, hogy amennyiben van rá igény, megtanulják a nyelvet – zárta sorait Orosz Ildikó. ...” Forrás: Karpatalja.ma: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: KMDFKSZ – új lendület

Megtartotta éves tisztújító közgyűlését a Kárpátaljai Magyar Diákok és Fiatal Kutatók Szövetsége. Az elnökség munkájáról, terveiről és a diákéletéről beszélgettünk Lőrinc Ingrid elnökkel. [...] Hagyományosan most is szeptember végén került sor a KMDFKSZ tisztújító közgyűlésére, amelyen az ungvári magyar első évfolyamos egyetemisták felvételt nyertek a szövetség tagjai közé...” Forrás: Karpatalja.ma: [teljes cikk >](#)

IX. Kárpátaljai Vándoregyetem a Rákóczi Főiskolán

A „GENIUS” Jótékonyági Alapítvány szervezésében idén 9. alkalommal került megrendezésre a Kárpátaljai Vándoregyetem. Az esemény beregszászi alkalmára október 13-án került sor a Rákóczi Főiskolán. A jelenlévőket Várad Natália, az alapítvány irodavezetője, az MTA külső köztestületének tagja köszöntötte. [...] „A Soós Kálmán ösztöndíj programunk három egységből tevődik össze. A vándoregyetem az egyik része, ahol magyar nemzetiségű, fokozattal rendelkező, a felsőoktatásban dolgozó tanárok bemutatják kutatási témájukat” – tájékoztató. Az ünnepélyes megnyitót követően két szekcióban – Történelem- és Társadalomtudományi, valamint Természettudományi – hallhattunk tudományos előadásokat...” Forrás: Karpatinfo.net: [teljes cikk >](#)

Könyvbemutató a beregszászi konzulátuson

Igencsak figyelemreméltó és másoknak is példát mutató kezdeményezéssel állt elő a Beregszászi Keresztény Értelmiségiek Szövetsége (KÉSZ) és a Rákóczi Főiskola Lehoczky Tivadar Társadalomtudományi Kutatóközpontja, amikor hatalmas munkával feltérképezték a beregszászi köztemető egykori római katolikus sírkertjének sírjait, helyrajzi számmal látták el ezeket, s a beazonosítás további megkönnyítése érdekében a kegyeleti helyről vázlatos térképet készítettek. A munkába bevont 13-15 aktivista ily módon 2584 sírt rögzített. Magyarország Beregszászi Konzulátusán bemutatott Őrzeni kincses temetőket című frissen megjelent kiadványban pedig 110 síremlékről az ott nyugvó kiváló beregszásziakról kapunk pontos információkat. [...] Molnár D. Erzsébet, a Lehoczky Tivadar Kutatóközpont vezetője, az MTA külső köztestületének tagja beszámolt arról, hogy a megye településein található köztemetők feltérképezése, az ottani értékek mentése a központ által kidolgozott nagyszabású program mentén 2011 óta zajlik. Érthető módon a kutatómunka a szórványtelepüléseken kezdődött, mivel az asszimilációval kapcsolatos átrendezés ezeken a helyeken gyorsult fel a leginkább...” Forrás: Karpatinfo.net: [teljes cikk >](#)

Megemlékezés az aradi vértanúkról az argentin diaszpórában élő magyarsággal

Október 6-án a „Historia y cultura húngara” virtuális előadásorozat keretében emlékeztünk meg az aradi vértanúkról. Előadásunk keretében felidéztek, hogy az 1848-1849-es szabadságharcot követő megtorlás során kb. 150 főt végeztek ki, sokakat rögtönítélő bíróságok ítélete nyomán vagy egyenesen bírósági végzés nélkül. [...] felidéztek Rákosi Viktor (1860–1923) Korhadtkereszték (1909) c. novelláskötetét, amelyben az író a szabadságharc közkatonaiknak, a közember sorsát mutatta be megindító módon. A megemlékezés keretében a vértanúhoz kapcsolódó több érdekes, kevésbé ismert forrást is bemutatunk: a résztvevők láthatták a

pesti Szent Rókus plébánia halotti anyakönyvének gr. Batthyány Lajos miniszterelnökre vonatkozó, szomorú bejegyzését [...] Megemlékezésünk végén meghallgattuk Kossuth Lajos aradi vértanúkat kegyelettel méltató szavait. Az 1890. október 6-iki aradi megemlékező ünnepségre turini száműzetésében, fonográffal rögzített ünnepi beszéd különös hangsúlyt nyert a Kárpát-medencétől távol élő diaszpóra számára. Az előadás megtekinthető...” Forrás: Korosiprogram.hu: [teljes cikk >](#)

Augusztus 20-i ünnepi megemlékezés Marsdenben

Augusztus 22-én tartottuk az államalapítás és az új kenyér ünnepét a Marsdeni Magyar Házban Ausztráliában. Sipos Ika, az Ausztráliai Magyar Szövetség elnöke köszöntője után ukulelével kísérve felcsendült a Túl a vízen és a Szép vagy, gyönyörű vagy Magyarország című dal, mellyel Róth Eszter, a Szivárvány Gold Coast-i Magyar Iskola Körösi Csoma Sándor Program ösztöndíjasa azonnal elvarázsolt a közönséget. Ezt követően Tűz Tamás Szent István király című versét szavalta Soós-Nagy Adél, a Brisbane-i Magyar Iskola KCSP-s ösztöndíjasa. Csellón következett...” Forrás: Korosiprogram.hu: [teljes cikk >](#)